

FESTES DE
SANT JAUME

Santanyí, 1981

Sig. 82.311.AJU. les.

EDICIÓ PATROCINADA PER LA

 CAIXA D'ESTALVIS
DE LES BALEARS
"SA NOSTRA"

Batlia de Santanyi, Juliol de 1981.

Es per a mi un motiu de gran setisfacció obrir novament el programa de les nostres estimades festes de Sant Jaume. Sia idò per a tots la meva afectuosa salutació acompanyada del gaudiment d'un merescut descans en l'interval en el qual el treball diari del nostre camp fa una aturada. S'ha acabat el segar i el batre i les ametles encara són verdes.

Volem dir que consideram molt bo el balanç d'un any més de vida municipal perquè hem realitzat, amb pacient labor quotidiana, totes les coses necessàries i estimam que també hem acabat la planificació dels nostres somnis, esperant dur a terme, dins un futur immediat, aquestes planificacions, que culminaran la nostra tasca, com són: la Casa de Cultura, l'ampliació del Cementeri Municipal, el Camp de Deports i les normes del planejament. Estam segurs d'acabar-ho tot feliçment i per això comptam amb una sanejada economia i una previsió suficient de subvencions i tot com a resultat d'una sensata administració, que esperam ser dignes de l'aprovació de tots vosaltres.

Sien, per a tots, absents i presents, unes festes que omplin d'alegria els nostres cors, quan el món està tenyit d'una violència que no mereixem.

Molts d'anys.

Cosme Adrover Obrador

CLARABOIA

A la memòria de Bernat Vidal i Tomàs.
Als deu anys de la seva mort.

Així, com en un somni fantàstic, Sant Jaume em duu a la ment colors, molts de colors gronxant-se al vent, i aromes de gelats, coques, crema amb canyella, barrejant-se amb l'olor fresca de llimona i lleixivat, amb la remor del mar ben a prop, arran de nas. Res més fàcil que imaginar-se Cala Figuera remorosa, la darrera excursió en bicicleta, l'aigua color d'oliva i fonoll, amb el blanc de les barques, besilums fonedissos, petites llunes que la mar va engolint, que els infants volen engospar. Per tant, Sant Jaume és també infantesa, juvenesa, emoció, futur: vestit nou, pretendent nou... Tancar amb clau la porta de les angoixes, de les preocupacions quotidianes i sortir al carrer, vestits de festa, amb festa al cor i, més que res, amb aquest sentiment de unitat, col·laboració, que caracteritza el nostre poble: gent esplaiosa, carrers nets i amples que, si un l'observa des de la muntanyola de Consolació, sembla una enorme estrella de set puntes, abocada a la gola de la mar. Poble marinenc.

El cadafal a la Plaça engarlandada, la banda de música tocant melodies patriotes, carretes amb globus i torró, pilotes, trompetes... i, Bernat Vidal assegut a la fresca de l'apotecaria amb la seva expressió d'excèptic enamorat, també formen part del que, per a mi, va esser Sant Jaume, vella fotografia dins les vases del record.

M'és una mica difícil parlar de Bernat Vidal, primerament perquè tot Santanyí coneix prou bé vida i miracles d'aquest home, ànima del poble, els seus cabells prematurament grisos, el seu posat de patriarca, com si la seva saviesa, barrejada de fina, intel·ligent, ironia, li hagués amarat els porus, donant-li singularitat a la fesomia. És també difícil per l'admiració i afecte que tant em varen unir a ell, agombolador dels meus primers somnis, les meves primeres lluites amb l'art difícil d'encadenar paraules: el meu amor primerenc, verdenc, pel nostre idioma, en un ambient bastant hostil, en el qual escriure en català era follia, era incongruència, era, senzillament, incompreensible. Bernat, gran lector. Bernat, bon narrador i bon poeta. Bernat, coneixedor de tot moviment cultural, obsessionat amb la història del nostre poble. Possiblement, aranyes inconscients van teixint subtils teranyines damunt el seu treball de tants anys, cada setmana a Ciutat a consultar arxius, la seva figura una mica corbada, podies veure'l a les parades dels omnibus, car conduir una màquina l'esgarrifava. Bernat, tantíssimes coses més... Sobretot, però, amb la seva consciència, positura, condició de mestre de tants joves que venien dels pobles propers a consultar-lo, va ajudar a que el nom de Santanyí s'estenés pels cornalons de l'illa, i que el nom de l'illa vagarejés per les regions properes del nostre oceà.

Als cinquanta anys, vida grenyal encara per a tot creador, d'una manera que sembla injusta, però reconciliada, aquest nom feréstec que es diu mort, com en un joc d'encantaments ens el va prendre de les mans. En aquests dies de festa i aldarull, idò, dediquem-li uns records.

Antònia Vicens
Ciutat de Mallorca, 1 de juliol de 1981

JOSEP PLA

El dia de Sant Jordi moria al Mas Pla —antiga casa de pagès, aïllat estudi per a un solitari des d'on havia recorregut tot el món i menjat a totes les taules— l'ampordanès Josep Pla i Casadevall, als 87 anys i quasi altres tants d'escriure.

La festa de Sant Jordi, era un dia escaient per a morir aquell *Homenot*, una mena de pagès català, boina clavada, camisa cordada fins al coll, fumador de cigarrets lligats per pròpia mà, quan no hi tenia un tassó de *tinto*, somris ample, ironia a balquena, humor de bon encuny, ploma incansable, a qui el rei Joan Carles I el volia —diuen— anomenar senador, com a Camilo José Cela, i sembla no va anar bé.

No és el moment ni el lloc de judicar l'obra de Pla ni el seu comportament ni la seva condició d'escriptor. Ja en tindrà cura la història i els homes que la componen, que la fan. Aquí sols volem fer memòria de la seva breu estada a Santanyí i de les notes escrites a la seva *Guia de Mallorca, Menorca e Ibiza*, 1950, 1962, edicions en castellà i després incorporada a l'*Obra completa*, 30, 1976, passada al seu català planer.

Abans de recollir les notes santanyineres d'aquest amic, amb curta parada a Santanyí i a Mondragó, senyor de poques punyetes a l'hora de parlar i actuar lliurement, recordarem que s'havia mostrat un entusiasta defensor i menjador de les sopes mallorquines —*en realitat, la importància de les sopes a Mallorca és sensacional, no tan sols des del punt de vista culinari, sinó de tota la vida familiar. Des d'aquest angle potser pesen més i tot que la Catedral de Ciutat, les coves del Drac o d'Art o les rondaies de mossèn Alcover.* Una nit d'hivern, tal vegada— de l'any 1956, li foren servides en taula, segurament amb estovalles enrandades, unes riques sopes casolanes i quin seria l'esglai interior dels que l'havien convidat quan a les dues cullerades va dir que no en volia més, que no li agradaven. ¿Josep Pla coneixia les sopes o era comèdia, literatura, l'episodi de «Ca u Lloro» de Pollença? Josep Pla coneixia els lliures de cuina mallorquina més, potser, que la mateixa cuina.

Però més que si s'agradava de sopes o no, ens interessa el que diu de Santanyí. A la primera guia, els comentaris són limitats. Va venir a Santanyí amb tren —l'atur del tren fou el 4 de març de l'any 1964— i havia de ser abans del 57 perquè les notícies sobre l'orgue primer són tòpiques i escafides i les que dona a la segona edició i a la catalana ja parla de la restauració de l'orgue beneïda per Sant Jaume de l'any 1957, pel Bisbe Enciso Viana.

A la primera edició es contempla una fotografia de la rectoria —*La casa rectoral de Santanyí tiene una prestancia de antiguo palacio—* amb el pebreboner malaltís i el fasser de poca altària pereix per a la capella del Santíssim. A la segona edició les fotografies són de Català Roca i canvia alguns indrets. Inserta el Roser, la Porta Murada, S'Aljup —es a dir, el monuments locals de més categoria— i les cales. Innova la de la blanca església de Portopetra entre la reixa dels pins. A la primera edició hi ha algunes confusions, per altra banda típica de totes les primeres guies, i no totes imputables a Pla. Es parla de la Torre d'En Bou i de la Punta d'Es Bous. Es confon una fotografia de Cala Llombards amb una d'Es Caló d'En Boira, equivocació repetida per un diari ciutadà amb motiu de la mort de l'escriptor gironí. ¿La Cova de Cala Figuera no serà una cova de prop de Cala Santanyí? Que Dén ens guard de menudències i anem a les paraules concretíssimes de Josep Pla sobre la nostra vila, la nostra terra, la nostra mar, que són nosaltres mateixos.

El tren ens durà fins a Campos (7.000 habitants) que té una comarca feraç i rica, i després arribarem a Santanyí (6.000 habitants) —i on el paisatge es torna a africanitzar—, població antiga, fundada per Jaume II, que guarda vestigis de l'època gòtica. Com a gairebé totes les poblacions de l'illa, l'església té una presència espectacular, i aquesta de Santanyí posseeix, entre algunes coses belles, un orgue notable, monumental, que pertangué al derruït convent palmès de Sant Domènec. El trasllat de la trompetaria i de les altres peces —és curiós el seient de l'organista— fou fet per mar, i, des de la marina al poble, carregat tot en ases o a pes de braços, en una suggestiva processó mai no vista. Així, els tubs restaren en el millor estat possible. Ara, renovant l'affecte que els santanyiners senten per aquest instrument, ha estat eficientment restaurat. Hom reputa d'excel·lents les seves veus. Pels voltants del poble es troben moltes restes de la cultura talaiòtica i tot de pedreres de gres, cosa que no ha de fer estrany atesa la interdependència entre aquests dos fets. La Llotja i diversos edificis de la Ciutat de Mallorca foren construïts amb material d'aquestes pedreres. La marina de Santanyí és molt bella i té quatre cales inoblidables, d'un cromatisme bellíssim. Són Cala Mondragó, Sala Santanyí, Cala Figuera i Cala Llombards...

Una d'aquestes cales ha estat batejada, amb sort, ja uns anys, amb el nom de Cala d'Or, i s'hi ha format al voltant una magnífica caseria d'estiu, a la qual ja m'he referit. Cala Llonga es reconeix perquè hi ha un fortí abandonat a noranta metres a l'interior de la riba meridional de la seva boca. Endinsant-se per aquesta, aviat l'aigua perd fondària, i és molt escassa a partir de la meitat de la cala.

A una milla i mitja apereix Portopetre (sic), que té una escullera que en tanca l'esclera i en fa un racó plàcid i tranquil, freqüentat molt de tant en tant per alguna embarcació de cabotatge. Portopetre constitueix la marina de S'Alqueria Blanca i, encara que l'aigua en aquell paratge escasseja, té una caseria damunt la riba de la fenedura. Es reconeix per una torrassa alta i quadrada, antiga talaia de vigia, de forma única en tota la costa, que es veu dins de puntes.

Navegant ara cap a la marina de Santanyi, apereix primer Cala Mondragó, la Torre d'En Beu, Cala Figuera i la de Santanyi pròpiament dita. Aquests racons, amb la Cala Llombarts, mantenen una fama creixent, no pas per la importància marítima que podrien tenir, sinó per llur gran bellesa i llur delicat cromatisme. Prop de la Cala Llombarts hi ha Es Pontàs, magnífic arc natural que es dreça, solitari, damunt l'aigua, prop de la costa, motiu d'una de les obres millors de Paco Bernareggi.

Així va veure Santanyi i la seva costa marinera, Josep Pla, aquest català, escriptor pels quatre costats, observador de les realitats que l'enrevoltaven...

Miquel Pons.
Cala Figuera.
Estiu - 81.

EVOCACIÓ DE SANTANYÍ

Diuen els psicòlegs de la Gestalt que, en els nostres records i en les nostres experiències, tot allò que captam o percebem de forma tancada i acabada tendeix a ésser idealitzat i sobrevalorat. Aquest, tal vegada, podria ésser el fonament científic del refrany que afirma que «qualsevol temps passat fou millor». L'adjectiu millor, com tot comparatiu, té una necessària referència a un segon terme: en aquest cas, el temps present. D'aquesta forma, el record d'un temps passat —que acabà i constitueix ja un tot tancat i que podem jutjar amb perspectiva— sempre provocaria uns sentiments més agradables que la vivència del temps present inescabament, obert, insegur...—.

Aquesta teoria explica part de la realitat, però no l'explica de tot.

Perquè, sempre que recordam temps passats —i recordar vol dir «tomar a passar pel cor»— hi mesclam sentiments plurals i ambivalents. Sentiments derivats de la profunditat de les vivències experimentades que, malgrat siguin absolutament plens de felicitat, sovint estan acompanyats d'una llavor de nostàlgia: aquelles vivències ja no són presents, ja formen part del nostre passat i de la nostra història.

Però aquesta és, d'altra banda, una de les realitats més certes de la nostra existència: el nostre ésser, el que som ara, es nodreix de temps. Tots som ara prolongació, maduració, evolució o canvi del que hem estat abans.

Aquests pensaments omplen el meu cap quan vull reviure els meus anys de vida passats a Santanyi.

Quatre anys de vida jove, que estrenaven tasca educadora i portaven tantes il·lusions! Quatre anys intensos, plens d'esperances i quefers!

¿Com es poden oblidar les persones, els carrers, les cases, els racons tots del lloc on s'ha vist néixer el primer fill? Com es poden oblidar tants i tants de records de quatre anys durant els que la meua preocupació —compartida profunda i amorosament a ca-nostre— fou ajudar a un bon grapat d'infants i adolescents a fer-se persones?

El Col·legi «Bisbe Verger», Consolació, el Roser, sa Porta Murada, les cales i tots els camps del terme acompanyaren i acompanyaran sempre els records de Santanyi.

Records de coses i records de persones, persones conegudes i estimades...

Retent un homenatge íntim i personal a Jeroni Bonet, es metge Jeroni, i a Bernat Vidal i Tomàs, s'apotecari Bernat, acomiadats per a sempre quan ca-nostre era al carrer Reiet, vull retre un homenatge a Santanyi i a l'estil santanyiner d'ésser i de viure.

Jaume Oliver
Festes de Sant Jaume 1981

FESTES DE SANT JAUME 1981

Programació dels actes a celebrar els dies 19, 24 25 i 26 de Juliol,
sota el patrocini del Magnífic Ajuntament.

DIUMENGE

Dia 19.—A les 18, carreres de MOTO-CROSS, organitzades pel Moto Club Hero, al nou complexe deportiu. Hi haurà una carrera pels aficionats del terme i una pels professionals de Balears.

Se donaran trofeus valuosos. Veure programes a part.

A les 20'30, Sessió de «Terasetes» al pati del Col·legi Bisbe Verger per «Els Tres Tranquils», patrocinat per

Caixa d'Estalvis "SA NOSTRA" de Balears.

DIVENDRES

Dia 24.—A les 17, sortida de dimonis i caparrots, acompanyats pels xeremiers.

A les 18, concurs de dibuix per allots de tercer a setè curs d'EGB inclús a la Plaça Major. El jurat determinarà el tema.

A les 21, inauguració a la Casa Rectoral, del IV Certamen de Pintura i Dibuix «Vila de Santanyi».

A continuació obertura de l'Exposició de Pintura de S. B., «Busser» a la «Caixa».

A les 22, Concert de la Banda Municipal, dirigida pel Mestre Àngel Martínez, a la Plaça Major.

A les 22,30, Verbena amb els conjunts:

AQUARIOS,

JAYME MARQUEZ, IVAN

I LOS CONDES

DISSABTE

FESTIVITAT DE SANT JAUME

Dia 25.—A les 8'30 amollada de coets. Cercaviles amb els dimonis, caparrots i xeremiers.

A les 10'30 missa solemne amb sermó per Mossèn Bartomeu Fons, Rector-Arxioprest de Lluçmajor.

A les 11'30 recepció a l'Ajuntament.

A les 18'30, partit de futbol al Camp de Ca'n Coloma.

Veure programes a part.

A les 21, concert per la Banda Municipal a la Plaça Major.

A les 22, recital amb els conjunts:

LOS VALDEMOSA, TONI MORLA I MARUJA CANO

A les 24, focs d'artifici al pati del Col·legi Bisbe Verger.

Seguidament continuació del ball amb els conjunts:

AQUARIOS, LA CARMELA y DIEGO AMAYA

DIUMENGE

Dia 26.—A les 17, corregudes de cintes i joies per a nins i nines a la Plaça Major.

A les 18, corregudes i concursos per nins i nines i joves.

Hi haurà premis per totes les categories.

Ball de pagès a la Plaça Major per a tothom que hi vulgui participar.
I per acabar, gran traca final.

SANTANYÍ SEGONS Mn. JOAN BINIMELIS

Per encàrrec dels jurats de la Ciutat i Regne de Mallorca, el prevere manacorí Joan Binimelis, l'any 1595, va escriure la primera Història de Mallorca en la doble versió castellana i mallorquina.

La castellana és la més coneguda de la gent perquè ha estat editada, però no passa igual amb la mallorquina perquè sols en donà a conèixer uns fragments el canonge Antoni M. Alcover, publicats damunt el «Boletí de la Societat Arqueològica Lulliana». Crec que val la pena que els santanyiners coneguin la part referent a Santanyí, que diu així:

•En lo matex any 1300 fonch edificada la vila de Santañí circumvesina a la de Falanitx, sobre de unes terras que foren de Nicolau Bonet que li comprà don Jaume, Rey de Mallorca per dit efecte, com consta dels actes de la tesoreria reyal, y després ho stabli assignant per cadescú un cayró als primers pobladors de ella. Com se ha dit, fonch gran part del terme de esta vila assignà a don Nuño Sans onclo del Rey y ell la posà a 20 de lluisma e a delma e a tasca. Aquesta vila no ha crescut més de lo que era la sua primera fundació, ço és de las 100 cases; serà la cause per quant la muraren y circuit de la paret que vuy stà ceñida la apretaren tant que no'y resta trast ni spay pera més cases de las que primer hi havia, la qual dista de la sua ribera de mar fins a dos millas.

Lo seu terme confina per la part de septentrió ab lo terme de Falanitx, per la part del mitx jorn per la marina e costa sua y per la part del llevant ab la mateixa costa, y per la part del ponent ab terras de Campos.

La vila de Santañí stà tota ella circuida de una paret baxe de sis tapiades en alt, stà sens concert ni orde de guerra de que de ellas se pugan valer en necessitat de un rebato: a le qual se poria dar algun remey ab molt poca despesa y gasto; y seria que alsassen la murade una tapiade més ab un parapeto no molt ample y seria de la mateixa tàpie sols que per ella se pogués corre y rodar y desta manera acudirien per qualsevol part aont seria la necessitat.

Es la cullida de esta vila y terme en forment 12.000 quarteras, de ordís 10.000, de civades 5.000 quarteras y llagum de tota spècie en molta quantitat y abundàntie; no'y ha viñes ni altres fruytas en tot lo terme ni ayguas manantials, ni pous, sinó que's mantenen de las ayguas de pluges que recullen en los aujups y basses, lo territori de St. Ayí té molta falta de ayguas manantials y per ço lo Rey don Jaume el segon ordenà que fessen y edificassen pous aujups y basses pera recullir las ayguas pluvials. Com de fet ordenà Ramon Dezbrull y Bernat Beltran vehedors de esta illa de Mallorca deputats per lo Rey en los anys 1310 de la nativitat de Christo, los quals ordenaren que fessen fins en 64 basses, 15 aujups ensemps ab 18 pous que ja'í eren en dit terme de temps antich.

Té esta vila y parròchia de St. Añí de hòmens de armes 360 y feta la suma de tota la gent axí inútil com útil són en número 1.550 ànimes, lo bestiar menut que se robe vuy de ovelles y moltons són 7.040, bestiar cabrum 3.045, porchs 500, bestiar gros com són mulas y matxos 80, eguas 34, bous y vacas 306; té en lo seu terme 100 pocesions entre alqueries y refals.

A distància de dos millas està una casa e Iglésia de molta devotió sobre una montañe edificade sots invocatió de Nostra Sra. de Consolatió, és casa de molta devotió, y són los jurats de la vila protectors y señors da ella mantanint-la de tot lo necessari pera la casa y ornamentals pera la Iglésia. Allí sol acudir lo poble per ses devotions y necessitats universals y particulars.

I venint a descriure la sua costa y ribera, és cosa profitosa y necesària discórrer y advertir les cosas en particular que en ella són dignes de notar, majorment per els navegants perquè de assí poden tenir notícia y conaxensa en quins ports y llochs se pugan recullir y retreure: fugint del folletjar y blavetjar de la mar. Entre lo seu terme de St. Añí per la sua costa y ribera des de Calellonga y tinent en ella davés lo mitx jorn, se saguex tant tost Porto Petro, por molt gran y molt segur de las travesias dels vents, té gran fondària de ayguas que serà per star-hi dins qualsevol gran nau de la mar podent si s vol arrimar y juntar-se a les peñas de tot ell, cabran-hi fins en 100 vaxells: la boca y antrade de aquest port és prou xique, stà mirant per la travasie y vent de xaloch, antigament stave tancat com encare se veu dels vestigis de la cadena de la sua entrada, en la qual edificaren los passats una torre de garde que està del tot desrruïda y caygude fins casi los fonaments, convindrà molt que es readificàs o que se'n hi edificàs una altre major que s'í pogués tanir artilleria pera defensa del port y pera guardar una aygua que'y ha a 50 passos y a 400 passes del port hi ha també molta aygüe que encare que totes les de la costa se guardassen ab tota diligència, la de aquest port seria pera proveir a quans cossaris hi arribassen.

Cala Mondragon stà a la sua entrada mirant per la travesia del xaloch, cabran-hi fins en 12 vaxells de rem, ay ordinàriament molta tirañe y per esta cause los cossaris de la mar no gosen entrar en ell ni moros los hi han vist. A 100 passos geomètrichs de esta cale hi ha una aygüe y molta però és algun tant salobre.

Cale Figuera és també per la travesia del xaloch, no és tan gran com la de Mondragon, però és de gran fondària de aygua, caban-hi fins en 12 vaxells. De esta cale fins al cap del Ribell casi noya aygües. A la entrada de esta cale hi ha una torre de garde, ay en ella dos guardes continuas a les quals paga la Universitat de Mallorca 60 lliures. Pren lo foch dels avisos de la talaye de Port Colom, done'l a le del cap de las Salinas. Cale Santañí stà le sua entrada mirant la sua travesia per el vent de mitx jorn y xaloch, és molt gran y té molta fondària, caban-hi fins en 40 vaxells. recullen-s'í moltes voltes los corsaris, envían-hi los de St. Añí a ella tres guardes pera la nit a les quals paga la vila 18 lliures y la Universitat de Mallorca altres 18 lliures. Per lo matex vent de mitx jorn y xaloch stà la cale Lombars molt principal y segura de vents algun tant, en la qual poren star fins a 30 vaxells, ay molta fondària per star'í vaxells grans, té un pou en molta aygüe a la part de la terre entre aquesta cale y cale Lombarts stiria molt a propòsit una torre de garde perque les altres torres no le poden defensar ni menys descubrir-le. Cale Salmonie és molt important per estar'í molts vaxells.

Calonge honora als seus majors amb l'avinentsa de les festes de Sant Miquel Jaume Oliver, de Felanitx, pronúncia un parlament i el Pare Antoni Oliver predica a la festa.

Dia 28 concert d'orgue a càrrec del catedràtic de Düsseldorf, Hans Dieter Möller, coincidint amb la «Cuarta Semana de los órganos históricos», alternant amb la «Coral de Felanitx» dirigida per Jaume Estelrich. Una vegada més l'orgue de Jordi Bosch demostra les seves qualitats i possibilitats després d'una necessària restauració.

El Roser ha estat dotat a la terrada d'una capa impermeabilitzadora.

L'Ajuntament reb del Consell Insular de Mallorca, una subvenció de 850.000 pessetes i una altra de 500.000 del «Consejo Nacional de deportes» per a la construcció d'una pista polideportiva en el Camp Municipal de Deportes.

L'Ajuntament reb del Consell General Interinsular una moto-bomba contra incendis.

Octubre.—S'inicia l'expedient per a declarar Fill Il·lustre a Bernat Vidal i Tomàs.

El regidor d'UCD don Joan Camps Liras presenta la renúncia que li fou acceptada. Per torn, el substituirà don Jaume Rigo Pons, batle de S'Alqueria Blanca.

Es renova el contracte a l'arquitecte municipal Joan Antoni Llobera Llorente. Fou aprovat l'avantprojecte de la Casa de Cultura i el projecte d'ampliació del cementeri.

Es recapta la quantitat de 55.000 pessetes a favor dels subnormals, que patrocina l'Ajuntament i realitza l'«Asociación de Amas de Casa», que rifa, pel mateix fi, un quadro donat per l'artista local Maria Suau.

L'equip redactor de les «Normas Subsidiarias de Planeamiento» entrega la delimitació provisional dels centres urbans del municipi.

Es procedeix a nominar els carrers de Cala d'Or.

La porta de la façana lateral del Cementeri Municipal és canviada per una de nova.

Són nomenats peons caminers contractats don Antoni Adrover Adrover i don Josep Adrover.

Novembre.—Cosme Agulló Adrover publica a «Randa» 10, «La toponímia de Felanitx, Santanyí i Ses Salines», homenatge al F. de B. Moll.

A la mateixa publicació, Miquel Pons, inserta «Un nafràgi de l'any 1878».

Jaume Serra publica «Un crim al poble», «Diari 18, 1953» i «Diari 20, 1955».

L'«Asociación Hotelera de Cala Figuera y Cala Santanyí» elegix nou president don Salvador Escales Vidal.

L'«Asociación de pares» del Col·legi Bisbe Verger, organitza un curset de natació amb col·laboració amb el «Club Natació Palma».

Es elegit president de l'«Asociación de pares de familia del Col·legi Nacional Mixte», don Cosme Mestre Vallbona.

Dins el programa «Dinamització Cultural» de «la Caixa» s'organitza un «Curset de Ceràmica i modelat» i conferències.

La «Societat Colombòfila» als campionats de «Fondo y Gran fondo». En el primer, una coloma de Miquel Vicens, obté el primer premi i el segon classificat fou un exemplar de Lluç Lladó. En el segon es classifica en tercer lloc, una coloma de Joan Burguera.

Santanyí a la televisió. El film «La mansión de los Plaff», en gran part filmada a Santanyí, amb la col·laboració d'alguns extres locals, passa pels programes de televisió. Una vegada més es demostra la bellesa del nostre paisatge.

Es finalitzen les obres de construcció de la pista polideportiva de formigó asfàltic (basquetbol, balonmà, tenis, voleibol i futbol sala).

L'Ajuntament asfalta el camí de Ca'n Marines i arregla els clots del camí de Son Perdut, els dos de Calonge.

Desembre.—El dia de Santa Andreu fou presentat el «Mapa Toponímic de l'Arxipèlag de Cabrera» original de Cosme Agulló Adrover. A més de l'autor intervingueren a l'acte, don Cosme Adrover, batle de la vila, Miquel Pons, Joan Montserrat. Fou un èxit. El vespre a la Parròquia, concert per la «Coral Sant Andreu» i la Banda Municipal.

Continuen els programes culturals de «la Caixa».

S'està treballant a la carretera de Cala Figuera.

Ha estat publicat, amb caràcter pòstum, «Poesies» de Joana A. Vidal Ferrer, i «Diari 22, 1957» de Jaume Serra.

Es presentat i aprovat el projecte de l'ampliació del cementeri de l'arquitecte Arnau Panadés Nigorra.

Gener.—La festa de Sant Antoni recupera l'antic esplendor a tot el municipi.

Demografia-80. Naixements 57. Defuncions 67. Matrimonis 26. (Moviment parroquial de tot el terme)

Naixements 65. Defuncions 65 més 7 estrangers. Matrimonis canònics 26 i 4 civils. (Registre civil)

Al ple s'acorda sol·licitar el pas de don Gregori Suau Vidal, actual secretari accidental en substitució de don Rafel Cerdà, a l'escala administrativa.

L'«Asociación de vecinos de Cala d'Or» demana una oficina per a informació turística i una per a correus.

Febrer.—La «Cooperativa Agropecuària de Mallorca» es reuneix a Santanyí amb assistència dels socis de S'Alqueria Blanca, Es Llombards, Calonge i Campos.

Per a substituir al Jutge de Pau, senyor Andreu Caldentey, ha estat nomenat el senyor Jeroni Llambies.

Missa nova de mossèn Jeroni Llambies i Vidal.

Destinada a la tercera edat, Alexandre Ballester dóna una conferència sobre teatre.

S'ha demostrat que és recuperable de l'oblit imposat la santanyinera festa de Santa Escolàstica.

Marc.—Carlo Grinyano di Monte, doctor en Ciències Polítiques, és l'autor de «Santanyí, aspectes socioeconòmics».

Realització del Padró Municipal en atenció a la vivenda i dates personals.

L'Ajuntament aprova l'organització d'una unitat sanitària a Santanyí i altra a Cala d'Or, a terrenys oferits pel propi Ajuntament.

Avantprojecte del nou escorxador. Plans parcials. Plans d'ordenació del territori.

Són adecentats molts de camins veïnals.

Abril.—El ple es fa referència a l'«Admissió de las "Normas subsidiarias del Planeamiento"» exposades al públic.

Nou servici funerari.

El pregó de Setmana Santa és pronunciat per Mossèn Manuel Bauçà, Rector de Felanitx. Processons de Setmana Santa.

Exposicions de Gilles a Ca'n Jaume Antoni i a «Sa Nostra» de Cala d'Or, ceràmiques de Rosa i Ramon.

Es netejat un pou de Cala Santanyí per un grup de l'«Asociación de Vecinos» amb la col·laboració de l'Ajuntament.

Els veïnats de Cala Figuera fan les voravies.

Nou concert del Professor Hans Dieter Möller a l'orgue de Jordi Bosch. El pastor evangèlic Hillebrand remarca, una vegada més la necessitat de la immediata restauració.

Noves publicacions: Llorenç Vidal versió castellana de «Petit llibre d'un solitari». Jaume Serra, «Mort de mar» presentat per Bernat Nadal. L'Ajuntament de Santanyí patrocina la publicació dels parlaments de la presentació del «Mapa de Cabrera» de Cosme Aguiló. «Guia bibliogràfica de la llengua catalana i literatura per a les illes» de Miquel Pons i Miquel Vives Madrigal.

Les pluges d'abril foren nombroses i sumaren 161'1 litres per metre quadrat.

Maig.—Hi ha notícies del mal estat de S'Aljup.

Entre les deu biblioteques que crearà el C.G.I, hi figura una destinada a Santanyí. És una millora important.

Cala Mondragó torna ser actualitat.

Nova exposició de flors i plantes, a Ca'n Jaume Antoni, organitzada per les «Amas de Casa».

A n'Es Cup, ubicat a les foranes de Calonge, un incendi ocasiona greus danys materials. L'Ajuntament concedeix a la seva propietària una ajuda de 300.000 pessetes a càrrec del capítol «Dietas y locomoción de miembros de la Corporación».

A Ciutat es rendeix un homenatge a Llorenç Rigo Barceló, que fou president durant set anys de l'«Asociación de Estaciones de Servicio» i vocal de la província a la Junta Nacional.

Animada «Festa pagesa» organitzada per la «Cooperativa Agropecuaria de Mallorca» a Santanyí. El matí assemblea de la secció d'ametla. A migdia concursos de bons menjars i a la tarda jocs, altres concursos i companyerisme. Fou elegit president de la secció de l'ametla, Gregori Suau, amb 49 vots.

Cessa com a secretari assessor el senyor Rafael Cerdà i com a secretari accidental don Gregori Suau Vidal. Pren possessió com a secretari interí don Rafael Díaz-Salgado Díaz.

A Cala d'Or és enrejolada la Plaça d'Eivissa i bastida una oficina d'informació turística per l'Ajuntament, Associació de Veïnats i l'ajut del C.G.I.

Són peonats alguns carrers de Cala d'Or.

Juny.—Són convocades les bases del IV Certamen de Pintura i Dibuix, «Vila de Santanyí».

Exposició de Vera von Busch a «la Caixa».

Hi ha un constant mal estar a causa dels freqüents robatoris.

Festa solemne del Corpus Christi. A la tarda processó. Les «Amas de Casa» inauguren una exposició d'antiguitats, tot un testimoni del Santanyí d'ahir. Al camp de esports del C. D. Alqueria es juga un partit contra el C. D. Santanyí, a favor d'un jugador infantil del Santanyí, en el que concorren varies circumstàncies desgraciades. El resultat fou 2-2 i la quantitat obtinguda 136.000 pessetes. També s'ha de dir que els familiars han rebut ajuda procedent d'entitats, suscripcions, donacions particulars, etc.

El C. D. Santanyí classificat en cinquè lloc de Primera Preferent, ha pujat a Tercera divisió, després de 25 anys de jugar a categoria regional.

Els altres equips de Santanyí s'han classificat d'aquesta manera: alevins, 5è lloc, infantils 2on lloc, juvenils 11è lloc. El C. D. Alqueria ha obtingut un quart lloc dins la seva categoria.

Ha mort, a Els Llobardés, la madona Maria Vidal de Ca's Traginer, dotada d'una memòria prodigiosa, coneixadora de la història i folklòre. El 17 de febrer va recitar per televisió la rondalla «Es Gegant d'Es Camp d'En Torrella». Descansi en pau.

La «Societat Colombòfila Mensajera de Santanyí» ha celebrat la seva festa anyal i repart de premis.

El senyor batle, Cosme Adrover, a l'Assamblea Informativa del C. D. Santanyí, va anunciar bones notícies a favor del nou camp de deportes.

Són arreglats els clots i dotats d'una regada asfàltica alguns carrers de Cala d'Or, Cala Figuera, S'Alqueria Blanca i Santanyí. Construcció de les vores a la confluència de les carreteres de Cala Figuera i Cala Santanyí. Dotació de zones ajardinades.

Sota el patrocini de l'Ajuntament i Càmera Local Agrària es convoca examens de tractoristes i són aprovats els 23 que es presenten.

Es adquirit un «Renauld 4 L» per el servici de la Policia Municipal.

Després d'aprovaes les oposicions, són anomenades auxiliars en propietat de l'Ajuntament, les senyoretas Francisca Salom i Miquela Sitges.

Juliol-81.—Es treballa al jardinet on ubicava l'Escola Vella.

Al Col·legi d'Arquitectes de Balears és presentat el llibre «Cases pageses a la zona de S'Alqueria Blanca» original de Guillem Oliver i Neus Garcia Iniesta, arquitectes.

A Ca'n Jaume Antoni és presentat «Quatre narracions» de Miquel Pons, per Joan Vidal Perelló.

Exposició a la «Marieta Gual» amb aportacions de Joan Bennàssar, X. Carbonell, Toni Dionix, Irueste, Toni Jaume, Koyama, Lagares, L. March i Mestre Oliver.

Són aprovades amb caràcter definitiu pel C.G.I. les «Ordenanzas de Policia y Buen Gobierno del Ayuntamiento».

S

C. D. Santanyí que ha pujat a Tercera Divisió Nacional.
(F. J. B.)

